

Súkromná spojená škola, Pionierska 850/13, Detva

Školský vzdelávací program „Čriepky“ pre žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami pre Súkromnú základnú školu pre žiakov s autizmom, Pionierska 850/13, Detva

- *(bez mentálneho postihnutia) pre primárne vzdelávanie a nižšie stredné vzdelávanie*
    - *s mentálnym postihnutím pre primárne vzdelávanie*
- základný vnútorný predpis
č. 004/2018**

Gestorský útvar: riaditeľka školy	Schválil: PhDr. Martina Ostrihoňová Kureková riaditeľka	Dátum schválenia: 03. september 2018 Dátum účinnosti: 03. september 2018
---	--	---

Počet strán: 14

Počet príloh: 3

Názov školského vzdelávacieho programu	Školský vzdelávací program „Čriepky“ pre žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami <ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>(bez mentálneho postihnutia) pre primárne vzdelávanie a nižšie stredné vzdelávanie</i> ▪ <i>s mentálnym postihnutím pre primárne vzdelávanie</i>
Stupeň vzdelania	<i>Žiaci s mentálnym postihnutím</i> Primárne vzdelanie (prípravný – 9. ročník) <i>Žiaci bez mentálneho postihnutia</i> Primárne vzdelanie (prípravný – 4. ročník) Nižšie stredné vzdelanie (5. – 9. ročník)
Dĺžka -štúdia	<i>Primárne vzdelávanie:</i> <i>Žiaci s mentálnym postihnutím</i> – prípravný ročník + 9 ročníkov <i>Žiaci bez mentálneho postihnutia</i> – prípravný ročník + 4 ročníky <i>Nižšie stredné vzdelávanie:</i> <i>Žiaci bez mentálneho postihnutia</i> – 5. – 9. ročník
Forma výchovy a vzdelávania	Denná
Vyučovací jazyk	Slovenský
Predložený zriaďovateľovi	05. septembra 2018
Prerokovaný v pedagogickej rade	03. septembra 2018
Prerokovaný v rade školy	26. novembra 2018
Vydaný dňa	03. septembra 2018

PhDr. Martina Ostrihoňová Kureková
riaditeľka školy

Evidencia platnosti a revidovania

Platnosť revidovanie	Dátum	Inovácia, zmena, úprava, dodatok a pod.
Platnosť ŠkVP od	01.09.2018	

1.1 Vlastné ciele a poslanie výchovy a vzdelávania

Hlavným cieľom vzdelávania žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami s mentálnym postihnutím i bez mentálneho postihnutia je pripraviť ich na život v spoločnosti do čo najväčšej možnej miery s prihliadnutím na druh a stupeň postihnutia a rozvíjanie ich spôsobilostí (vedomostí, zručností, návykov, komunikácie s okolím) na takej úrovni, ktorá je pre nich dosiahnuteľná vzhľadom na druh a stupeň postihnutia.

Ciele výchovy a vzdelávania žiakov s autizmom:

- znižovať problémy v komunikácii s prihliadnutím na druh a stupeň postihnutia,
- zamerať sa na elimináciu problémového správania žiakov vhodnými terapeutickými cvičeniami,
- podieľať sa na všestrannom rozvoji osobnosti žiakov, rešpektovať ich názor, viesť žiakov k vzájomnej úcte a porozumeniu.
- viesť žiakov k zodpovednosti za úroveň vedomostí, ktoré získajú a starostlivosti o vlastný duševný a fyzický vývoj,
- úlohy, činnosti a aktivity plánovať tak, aby zohľadňovali individuálne, vývinové osobitosti a aktuálne výchovno – vzdelávacie potreby žiakov,
- hľadať vhodné formy a metódy práce so žiakmi, ktoré budú rešpektovať ich individuálne a vekové schopnosti,
- naučiť žiakov zodpovedne pristupovať k svojmu zdraviu, zdravo žiť a zmysluplne tráviť voľný čas,
- podporovať účasť žiakov na mimoškolských akciách a súťažiach organizovaných rôznymi inštitúciami,
- využívať informačno-komunikačné technológie a didaktickú techniku v rámci edukačných činností na vyučovacích hodinách,
- vytvárať podmienky k tomu, aby bol žiak v škole úspešný,
- stimulovať a rozvíjať zmyslové vnímanie cez bazálnu stimuláciu a Snoezelen,
- aplikovať prvky ABA terapie pri práci so žiakom,
- umožniť potrebu sociálneho kontaktu s rovesníkmi,
- odstraňovať druhotné problémy (správania),
- úzko spolupracovať so zamestnancami DSS a rodinou žiaka pre zabezpečenie jednotného prístupu k žiakovi a jeho rozvoj a socializáciu do čo najväčšej možnej miery,
- pripraviť dieťa s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami na plynulý prechod na vyšší stupeň vzdelávania.

1.2 Stupeň vzdelania

U žiakov s mentálnym postihnutím primárne vzdelanie získa žiak absolvovaním vzdelávacieho programu pre žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami s mentálnym postihnutím. Dokladom o získanom stupni vzdelania je vysvedčenie s doložkou.

U žiakov bez mentálneho postihnutia absolvent programu nižšieho stredného vzdelania získa vysvedčenie s doložkou – so špeciálnym vyznačením ukončenia programu poskytnutého základnou školou.

Úspešným absolvovaním posledného ročníka vzdelávacieho programu odboru vzdelávania pre prvý stupeň základnej školy žiak získa primárne vzdelanie. Na vysvedčení v štvrtom ročníku sa do doložky uvedie: „Žiak získal primárne vzdelanie“.

Úspešným absolvovaním posledného ročníka ucelenej časti vzdelávacieho programu odboru vzdelávania pre druhý stupeň základnej školy získa žiak nižšie stredné vzdelanie poskytované základnou školou. Na vysvedčení sa do doložky uvedie: „Žiak získal nižšie stredné vzdelanie“.

1.3 Vlastné zameranie školy

Do školy sú prijímaní žiaci s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami s mentálnym postihnutím aj bez mentálneho postihnutia. Vzdelávanie prebieha individuálnou formou podľa individuálneho vzdelávacieho programu v štruktúrovanom prostredí, ktoré žiakom s autizmom vyhovuje. Obsah a ciele vzdelávania sa prispôsobujú individualite každého žiaka, jeho vývinovej úrovni (*predmetová, obrázková, slovná*), rovnako ako aj tempo preberaného učiva v jednotlivých predmetoch je prispôsobované individuálne každému žiakovi.

Naším poslaním je vychovávať a vzdelávať žiakov tak, aby boli čo najviac pripravení na život v spoločnosti do čo najväčšej možnej miery s prihliadnutím na druh a stupeň postihnutia.

U žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami s mentálnym postihnutím je edukácia realizovaná v *blokovom vyučovaní* (organizáciou kratších časových celkov).

V edukácii žiakov s autizmom využívame štruktúrované učenie a prvky ABA terapie s využitím *promptov, tvarovania a reťazenia*. Aplikáciu prvkov ABA terapie zabezpečujú kvalifikovaní učitelia, ktorí získali certifikát o absolvovaní školenia „*Využívanie princípov ABA v práci s deťmi s poruchou autistického spektra*“. Nakoľko je vnímanie žiakov s autizmom špecifické, pri ponúkaní nových poznatkov využívame členenie úloh na jednotlivé kroky a ich vizualizáciu.

Pri komunikácii so žiakom preferujeme jemu vyhovujúcu komunikáciu (verbálnu, augmentatívnu alebo alternatívnu).

Organizácia denných činností je prispôbena individuálnym požiadavkám každého žiaka. Do vyučovania zaraďujeme prvky Snoezelen a bazálnu stimuláciu, ktoré vykonávajú pedagogickí zamestnanci vyškolení pre danú oblasť (*získali certifikát s medzinárodnou platnosťou*).

V rámci jednotného prístupu a pozitívneho napredovania žiaka úzko spolupracujeme s DSS a rodinou žiaka za účelom jeho rozvoja a fungovania v spoločnosti.

Učitelia pristupujú ku žiakom individuálne. Úlohy a aktivity pre žiakov plánujú tak, aby zohľadňovali druh a stupeň ich postihnutia.

Pedagogickí zamestnanci sa podieľajú na všestrannom rozvoji osobnosti žiakov, vedú ich k tomu, aby vedeli vyjadriť svoj názor, vedú žiakov k vzájomnej úcte a porozumeniu počas vyučovania, terapií, ale aj v čase mimo vyučovania, organizovaním mimoškolských akcií.

Pedagogickí zamestnanci sa snažia pracovať so žiakmi tak, aby ich viedli k zodpovednosti za úroveň vedomostí, ktoré získajú a za starostlivosť o vlastný duševný a fyzický vývoj, čo je ovplyvnené mentálnymi schopnosťami žiaka.

Učitelia si v rámci MZ, pedagogických rád, pracovných porád a otvorených hodín odovzdávajú skúsenosti s prácou so žiakmi a v prípade problémov hľadajú optimálnu a najvhodnejšiu formu a metódu práce so žiakmi tak, aby boli rešpektované individuálne schopnosti žiakov. Pedagógovia sa zameriavajú nielen na edukáciu žiakov, ale predovšetkým na ich prípravu do reálneho života a čo najväčšej možnej miere samostatnosti, s prihliadnutím na druh a stupeň postihnutia.

Počas celého roka realizujeme akcie zamerané na environmentálnu a protidrogovú výchovu v súlade s Ročným plánom práce zamerané na zdravý životný štýl, telesné a duševné zdravie, čisté a zdravé životné prostredie. Práca koordinátora každoročne vychádza z plánu vypracovaného na školský rok, ktorý je vypracovaný na základe potrieb žiakov a školy.

V rámci metodického združenia počas školského roka realizujeme otvorené hodiny pre pedagogických zamestnancov, kde majú učitelia možnosť prezentovať kolegom svoje poznatky a tým si vzájomne odovzdávať skúsenosti. Činnosť MZ je tiež zameraná na interné vzdelávanie zamestnancov, ktoré vychádza z aktuálnych potrieb zamestnancov a pedagogickej praxe. V rámci MZ je vypracovaná Interná smernica k vedeniu pedagogickej

dokumentácie, ktorá je pomôckou pri vedení pedagogickej dokumentácie učiteľom a je priebežne dopĺňaná a aktualizovaná v súlade s aktuálnou platnou legislatívou a požiadavkou praxe. V rámci MZ si neustále vytvárame fond interných materiálov k zatraktívneniu edukácie. Zasadnutia MZ reflektujú vzdelávanie zamestnancov a odovzdávanie si skúseností, poznatkov, nových metód a foriem práce. V rámci MZ realizujeme týždeň otvorených dverí, kde majú učitelia a žiaci možnosť prezentovať sa rodičom a zároveň utužovať vzťahy medzi sebou navzájom.

Každoročne organizujeme celoškolské akcie, čím sa snažíme udržiavať tradície školy. Kooperujeme s DSS Detva pri realizácii jednorazových i tradičných akcií školy. Snažíme sa podporovať nenásilnú integráciu žiakov tvorením rovesníckych skupín s intaktnou populáciou, priamo napr. na kultúrnych podujatiach, pri realizácii spoločných projektov s bežnými ZŠ, pri športe a pod.

Žiaci sa pravidelne zapájajú do súťaží a akcií s intaktnou populáciou.

Činnosť a aktivity školy pravidelne zverejňujeme na web stránke školy a na sociálnej sieti, kde ju majú zákonní zástupcovia žiakov, ale aj široká odborná i laická verejnosť možnosť vidieť.

Pre zamestnancov sú organizované aktivity podľa záujmu a potrieb zamestnancov, ktorých cieľom je upevňovanie medziľudských vzťahov, ktoré pozitívne ovplyvňujú duševné a fyzické zdravie všetkých zamestnancov – napr. návšteva divadelného predstavenia, posedenie pri príležitosti Dňa učiteľov, výlet do prírody spojený s posedením a grilovačkou a pod.

Jedenkrát ročne realizujeme celoškolské rodičovské združenie, kde prezentujeme zákonným zástupcom (formou prezentácie fotiek a videí) to, „čo sme v škole zažili a prejednávame aktuálne témy a prípadné problémy. Triedne stretnutia sú realizované individuálne každý štvrtý rok, v prípade potreby aj častejšie.

Rodičia sú pravidelne prizývaní na spoločné aktivity realizované v škole a DSS, individuálne, podľa záujmu, ako napr. výlety, Dni otvorených dverí, vianočné posedenie a pod.

V spolupráci s DSS sa snažíme vytvárať neformálne aktivity na integráciu a inklúziu do bežného života – spoločné výlety s intaktnou populáciou, spolupráca s bežnými MŠ, ZŠ, návšteva Mestského úradu, návšteva divadla a pod.

1.4 Dĺžka dochádzky a formy výchovy a vzdelávania

Výchova a vzdelávanie sa uskutočňuje podľa individuálnych vzdelávacích programov. Základná škola pre žiakov s autizmom má deväť ročníkov s možnosťou zriadiť prípravný ročník.

1.5 Učebné osnovy

Obsah vzdelávania tvoria vzdelávacie oblasti, ktoré obsahujú jednotlivé vyučovacie predmety. Obsah vzdelávania vychádza zo vzdelávacieho programu pre žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami s mentálnym postihnutím pre primárne vzdelávanie a vzdelávacieho programu pre žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami (bez mentálneho postihnutia) pre primárne vzdelávanie a nižšie stredné vzdelávanie.

Obsah a ciele vzdelávania žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami s mentálnym postihnutím sa prispôsobujú individualite každého žiaka.

Učebný plán pre súkromnú základnú školu pre žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami s mentálnym postihnutím

Pre žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami s mentálnym postihnutím nie sú určené vzdelávacie štandardy.

Vzdelávacia oblasť	Predmet	Ročník									spolu	
		P	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.		9.
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk a literatúra	2	2	2	2	2	5	5	5	5	5	35
	Rozvíjanie komunikačnej schopnosti a sociálnych zručností	8	7	8	8	7	4	4	2	2	2	52
			1	1	1	1	2	2	2	2	2	14
	Rozvíjanie grafomotorických zručností a písanie	1	1	1	1	1						5
			1	1	1	1	1					5
											94	
Matematika a práca s informáciami	Matematika	3	3	4	4	4	4	4	4	4	4	38
	Informatika								1	1	1	3
											50	
Človek a príroda	Vecné učenie		1	1	1							3
	Fyzika								1	1	1	3
	Chémia										1	1
	Biológia								1	1	1	3
											10	
Človek a spoločnosť	Vlastiveda					2	3	3				8
	Dejepis								1	1	1	3
	Geografia								1	1	1	3
	Občianska náuka								1	1	1	3
											17	
Človek a hodnoty	Etická výchova/náboženská výchova						1	1	1	1	1	5
											5	
Človek a svet práce	Pracovné vyučovanie	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	19
											27	
Umenie a kultúra	Hudobná výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10
	Výtvarná výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10
											20	
Zdravie a pohyb	Telesná a športová výchova	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	20
											20	
Spolu povinná časť		19	20	22	22	22	23	23	24	24	25	224
Voliteľné hodiny ŠKVP		1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	19
Spolu		20	22	24	24	24	25	25	26	26	27	243

Poznámky:

- Počet týždenných vyučovacích hodín v jednotlivých ročníkoch je presne určený pre každý učebný plán. Taktiež celkový počet vyučovacích hodín je presne daný.
- Vyučovacia hodina má 45 minút.

3. Vyučovacie hodiny sa členia do kratších časových celkov so zaraďovaním častejších prestávok podľa individuálnych potrieb žiakov.
4. Organizácia vyučovania je vlastná t.j. prihliada sa na osobitosti žiakov so zdravotným znevýhodnením. Prebieha formou blokového vyučovania.
5. V rámci vyučovania je možná individuálna práca s vybranými žiakmi prostredníctvom liečebného pedagóga, psychológa a špeciálneho pedagóga s cieľom systematickej korekcie, terapie alebo reedukácie.
6. V rámci vyučovania sa využívajú prvky arteterapie, muzikoterapie, snoezelen, bazálnej stimulácie a montessori.
7. Vyučovací predmet pracovné vyučovanie je možné vyučovať v dvojhodinových celkoch.

Disponibilné hodiny sme využili na zvýšenie počtu hodín v povinných predmetoch bez pridania obsahu za účelom precvičovania a upevňovania učiva. Disponibilné hodiny sú využité na posilnenie predmetu *Rozvíjanie grafomotorických zručností a písanie* v prípravnom až štvrtom ročníku (v každom z uvedených ročníkov po jednej vyučovacej hodine). Od prvého po deviaty ročník sú disponibilné hodiny využité na posilnenie predmetu *Rozvíjanie komunikačnej schopnosti a sociálnych zručností* (v prvom až štvrtom ročníku po jednej vyučovacej hodine a v piatom až deviatom ročníku po dve vyučovacie hodiny).

Disponibilné hodiny sú zapracované do *Učebného plánu pre súkromnú základnú školu pre žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami s mentálnym postihnutím*.

Obsah vzdelávania určený pre žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami s mentálnym postihnutím sa u žiakov uplatňuje bez ohľadu na ich formu vzdelávania. Je vytvorený na troch úrovniach, z ktorých prvá, najnižšia úroveň zahŕňa najnižšie požiadavky z hľadiska obsahu učiva a posledná, tretia úroveň určuje najvyššie požiadavky. Voľba jednej z týchto troch úrovní obsahu vzdelávania sa nemôže riadiť diagnostikovaným stupňom mentálneho postihnutia žiaka. Jednu z troch úrovní volí pedagóg pre žiaka podľa jeho predpokladov a schopností tak, aby ich bol žiak schopný zvládať. Z uvedeného vyplýva, že pre žiaka v rôznych vyučovacích predmetoch možno určiť rôznu úroveň obsahu vzdelávania v jednotlivých predmetoch. Ak sa vplyvom systematickej špeciálnopedagogickej starostlivosti prejaví u žiaka vyššia úroveň, než tá, do ktorej bol zaradený, obsah vzdelávania sa mu postupne upraví tak, aby naň mohol čím skôr nadviazať vyššou úrovňou obsahu vzdelávania. V prípade nezvládania obsahu vzdelávania vychádzajúcich z úrovne, do ktorej je žiak zaradený v niektorom z predmetov, je nevyhnutné prejsť na nižšiu úroveň, alebo sa vrátiť k upevňovaniu učiva predchádzajúceho ročníka.

Žiak s autizmom alebo ďalšou pervazívnou vývinovou poruchou s mentálnym postihnutím môže ukončiť posledný ročník svojej školskej dochádzky aj učivom nižšieho ročníka z dôvodu, že mu jeho pracovné tempo nedovolí v priebehu jedného školského roka splniť ciele vyučovacieho predmetu príslušného ročníka čo spôsobí, že v nasledujúcom ročníku (ak to vyžaduje charakter predmetu pre nadväznosť učiva) začne učivom, ktoré nestihol prebrať v predchádzajúcom ročníku.

Výchova a vzdelávanie žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami s mentálnym postihnutím sa uskutočňuje podľa individuálneho vzdelávacieho programu, ktorý vypracúvajú učitelia Súkromnej základnej školy pre žiakov s autizmom v spolupráci s odbornými zamestnancami školských zariadení výchovného poradenstva a prevencie. Zákonný zástupca žiaka má právo na to, aby bol s týmto individuálnym vzdelávacím programom oboznámený.

V edukačnom procese využívame (v spolupráci s DSS a čiastočne aj s rodičmi) u žiakov, ktorí majú problém s komunikáciou a u nehovoriacich žiakov alternatívne formy komunikácie - prvky AAK a program TEACCH, aby sme im uľahčili komunikáciu a spolužitie s okolím.

Učebný plán pre žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami bez mentálneho postihnutia

Vzdelávacie štandardy pre žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami (bez mentálneho postihnutia) sú rovnaké ako pre žiakov bez zdravotného znevýhodnenia.

Plnenie výkonového štandardu je ovplyvnené konkrétnou diagnostickou kategóriou pervazívnej vývinovej poruchy a z toho vyplývajúcich individuálnych schopností a možností žiaka. Čiastočné plnenie jednotlivých výkonov vzdelávacieho štandardu, resp. ich neplnenie vôbec, v konkrétnom vyučovacom predmete je zaznamenané v individuálnom vzdelávacom programe žiaka.

Vzdelávacia oblasť	Vyučovaci predmet	Ročník primárne vzdelávanie						Ročník nižšie stredné vzdelávanie					
		prípravný	1.	2.	3.	4.	Σ	5.	6.	7.	8.	9.	Σ
Jazyk a komunikácia	slovenský jazyk a literatúra	2	9	8	7	7	33	5	5	4	5	5	24
	anglický jazyk				3	3	6	3	3	3	3	3	15
Matematika a práca s informáciami	matematika	3	4	4	4	4	19	4	4	4	4	5	21
	informatika				1	1	2	1	1	1	1		4
Človek a príroda	prvouka		1	2			3						
	prírodoveda				1	2	3						
	fyzika								2	1	2	1	6
	chémia									2	2	1	5
	biológia							2	1	2	1	1	7
Človek a spoločnosť	vlastiveda				1	2	3						
	dejepis							1	1	1	1	2	6
	geografia							2	1	1	1	1	6
Človek a hodnoty	občianska náuka								1	1	1	1	4
	etická výchova/ náboženská výchova/náboženstvo		1	1	1	1	4	1	1	1	1	1	5
Človek a svet práce	pracovné vyučovanie	1			1	1	3						
	technika							1	1	1	1	1	5
Umenie a kultúra	hudobná výchova	1	1	1	1	1	5	1	1	1	1		4
	výtvarná výchova	1	2	2	1	1	7	1	1	1	1	1	5
Zdravie a pohyb	telesná a športová výchova	2	2	2	2	2	10	2	2	2	2	2	10
Špeciálnopedagogická podpora	rozvíjanie komunikačnej schopnosti a sociálnych zručností	7	2	2	2	2	15	2	1	1	1	1	6
		1	1	1	1	1	5	1	3	3	2	4	13

	rozvíjanie grafomotorických zručností a písanie	1	1	1	1	1	5						
		1					1						
Spolu povinná časť		18	23	23	26	28	118	26	26	27	28	26	133
Voliteľné (disponibilné) hodiny		2	1	1	1	1	6	1	3	3	2	4	13
Spolu		20	24	24	27	29	124	27	29	30	30	30	146

Poznámky

- Počet týždenných vyučovacích hodín v jednotlivých ročníkoch je presne určený pre každý učebný plán. Taktiež celkový počet vyučovacích hodín je presne daný.
- Vyučovacia hodina má 45 minút.
- Vyučovacie hodiny sa členia do kratších časových celkov so zaraďovaním častejších prestávok podľa individuálnych potrieb žiakov.
- Organizácia vyučovania je vlastná t.j. prihliada sa na osobitosti žiakov so zdravotným znevýhodnením. Prebieha formou blokového vyučovania.
- V rámci vyučovania je možná individuálna práca s vybranými žiakmi prostredníctvom liečebného pedagóga, psychológa a špeciálneho pedagóga s cieľom systematickej korekcie, terapie alebo reedukácie.
- V rámci vyučovania sa využívajú prvky arteterapie, muzikoterapie, snoezelen, bazálnej stimulácie a montessori.
- Vyučovací predmet pracovné vyučovanie je možné vyučovať v dvojhodinových celkoch.
- V individuálnych prípadoch vydaním rozhodnutia riaditeľa školy možno oslobodiť žiaka od vzdelávania sa v jednotlivých vyučovacích predmetoch alebo ich časti. Pri rozhodnutí riaditeľa sa vychádza z odporúčania centra špeciálno-pedagogického poradenstva žiadosti zákonného zástupcu žiaka a vyjadrenia pedagogickej rady. Tomuto žiakovi sa odporúča využiť ušetrené hodiny na posilnenie výučby iného vyučovacieho predmetu (napr. prvého cudzieho jazyka), ktorého obsah učiva sa nemení.
- Druhý cudzí jazyk v 7. až 9. ročníku je možné pre žiaka zaviesť v rámci školského vzdelávacieho programu ako voliteľnú hodinu, a to na základe odporúčania centra špeciálno-pedagogického poradenstva.
- Vo vyučovacom predmete technika riaditeľ školy zohľadní personálno-odborné a materiálno-technické podmienky školy tak, aby v každom ročníku boli zastúpené témy tematických celkov Technika a Ekonomika domácnosti.
- Vyučovací predmet výtvarná výchova je možné vyučovať v dvojhodinových celkoch každý druhý týždeň.

Disponibilné hodiny sme využili na zvýšenie počtu hodín v povinných predmetoch bez pridania obsahu za účelom precvičovania a upevňovania učiva. Disponibilné hodiny sú využité na posilnenie predmetu rozvíjanie komunikačnej schopnosti a sociálnych zručností v prípravnom až piatom ročníku po jednej vyučovacej hodine, v šiestom až siedmom ročníku po tri vyučovacie hodiny, v ôsmom ročníku dve vyučovacie hodiny a v deviatom ročníku štyri vyučovacie hodiny. V prípravnom ročníku je posilnené disponibilnou hodinou *rozvíjanie grafomotorických zručností a písanie*.

Disponibilné hodiny sú zapracované do *Učebného plánu pre súkromnú základnú školu pre žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami bez mentálneho postihnutia*.

Pre žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami bez mentálneho postihnutia je do vzdelávacích oblastí učebného plánu začlenená oblasť *špeciálnopedagogická podpora*, ktorej súčasťou je na primárnom stupni špecifický predmet *rozvíjanie komunikačnej schopnosti a sociálnych zručností a rozvíjanie grafomotorických zručností písanie* a na

nižšom stupni stredného vzdelávania je do tejto oblasti začlenený špecifický predmet *rozvíjanie komunikačnej schopnosti a sociálnych zručností*. Špecifické vyučovacie predmety sú povinné.

Výchova a vzdelávanie žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami bez mentálneho postihnutia sa uskutočňuje podľa individuálneho vzdelávacieho programu, v ktorom je rozvrhnutý a rozložený obsah vzdelávania na potrebnú dĺžku vzdelávania a ktorý vypracúvajú učitelia Súkromnej základnej školy pre žiakov s autizmom v spolupráci s odbornými zamestnancami školských zariadení výchovného poradenstva a prevencie. Zákonný zástupca žiaka má právo na to, aby bol s týmto individuálnym vzdelávacím programom oboznámený.

Súkromná základná škola pre žiakov s autizmom zabezpečuje odborné vzdelávanie špecifických vyučovacích predmetov pre žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami bez mentálneho postihnutia.

Východiská plánovania výchovno-vzdelávacej činnosti

- poznať a rešpektovať individuálne charakteristiky žiaka,
- vychádzať z individuality žiaka a porovnávať ho so sebou samým,
- do činností žiaka zapájať čo najviac zmyslov,
- podporovať komplexný rozvoj osobnosti žiaka,
- do edukačného procesu zaraďovať zážitkové učenie,
- do edukačného procesu zaraďovať podľa potrieb žiakov zaujímavejšie učenie „učenie hrou“.
- podporovať prepájanie teoreticky nadobudnutých vedomostí s praxou,
- zabezpečiť štrukturované prostredie a učenie s využitím *promptov, tvarovania a reťazenia* a aplikáciou prvkov ABA terapie,
- preferovať komunikáciu vyhovujúcu žiakovi (verbálnu, augmentatívnu alebo alternatívnu),
- do vyučovania zaraďovať „*Tréning fonemického uvedomovania podľa D.B.El'konina*“ na rozvoj kľúčovej schopnosti, ktorá je nevyhnutná pre osvojenie čítania,
- zaraďovať prvky Snoezelen a bazálnej stimulácie do vyučovania.

1.6 Vyučovací jazyk

Vyučovacím jazykom je štátny jazyk Slovenskej republiky – slovenský jazyk.

1.7 Spôsob a podmienky ukončovania výchovy a vzdelávania a vydávanie dokladu o získanom vzdelaní

Primárne vzdelanie získa žiak absolvovaním vzdelávacieho programu pre žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami s mentálnym postihnutím. Dokladom o získanom stupni vzdelania je vysvedčenie s doložkou.

Primárne vzdelanie (1. stupeň základnej školy) získa žiak absolvovaním vzdelávacieho programu pre žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami (bez mentálneho postihnutia). Dokladom o získanom stupni vzdelania je vysvedčenie s doložkou.

Nižšie stredné vzdelanie (2. stupeň základnej školy) získa žiak absolvovaním vzdelávacieho programu pre žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami (bez mentálneho postihnutia). Dokladom o získanom stupni vzdelania je vysvedčenie s doložkou.

1.8 Materiálno – technické a priestorové podmienky

Súkromná základná škola pre žiakov s autizmom sídli v priestoroch Domova sociálnych služieb Detva. Priestory školy zodpovedajú potrebám vzdelávania žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami (štrukturované prostredie). K dispozícii máme bezpodnetovú miestnosť, relaxačný kútik, miestnosť Snoezelen. Členenie prostredia a organizácia jednotlivých činností v ňom podporuje v žiakoch porozumenie dennému režimu a rytmu striedania povinností a oddychu.

Kladieme dôraz na priebežnú estetizáciu prostredia a zachovanie príjemnej pracovnej a oddychovej atmosféry, bez presýtenosti rušivými podnetmi.

Triedy sú vybavené počítačom respektíve notebookom, tabletom a ďalšími pomôckami, ktoré žiaci využívajú počas vyučovania. Triedy nemajú charakter bežnej triedy, ich vybavenie zodpovedá stanoveným cieľom výchovno-vzdelávacieho procesu a potrebám žiakov s autizmom (štrukturované prostredie). Sú vybavené základnými špeciálnymi učebnými pomôckami, na relaxačnú aj vzdelávaciu činnosť (triedy sú vybavené viacúčelovým, výškovo nastaviteľným nábytkom, s priestorom pre relaxáciu a nenáročnú pohybovú aktivitu počas vyučovania).

V spolupráci s DSS máme zriadenú relaxačnú miestnosť, ktorá slúži pre individuálnu terapiu s problémovými žiakmi a na elimináciu neprimeraných reakcií žiakov počas vyučovania i po vyučovaní. Rovnaký účel plní aj miestnosť s prvkami Snoezelen, ktorá žiakom ponúka nové zážitky, fyzické i psychické upokojenie, zotavenie, harmonizáciu, načerpanie síl a výber príjemných aktivít, prípadne aj muzikoterapiu.

Máme vytvorenú databázu odbornej literatúry, z oblasti špeciálnej pedagogiky, psychológie, zdravotníctva a príbuzných odborov.

Škola nemá vlastnú školskú jedáleň. Žiaci sa stravujú v DSS Detva, kde trávajú aj čas mimo vyučovania.

Vzdelávacie pomôcky - notebook, tablet, LEGO dacta, „Tréning fonematického uvedomovania podľa D.B.El'konina, modelovacie hmoty, CD prehrávač, Orffovo inštrumentárium, audio knihy, pomôcky na sensorickú stimuláciu, pomôcky na rozvoj zmyslovej stimulácie, kuchynka s vybavením a elektrospotrebičmi, fitness stroje, nádoba s krupicou.

Špeciálne učebné pomôcky - hmatové dosky, zvukové hračky, prostriedky na uľahčenie komunikácie (piktogramy, obrázková abeceda), špeciálne počítačové doplnky (špeciálna klávesnica), paravan.

Kompenzačné pomôcky - audiovizuálne pomôcky, polohovacie lavice a stoličky, násadky na ceruzky, trojhranné pastelky.

Relaxačné pomôcky - polohovacie ležadlá, masážne loptičky, relaxačné vaky, edukačné hry, hojdačí vak, pomôcky na aromaterapiu, relaxačné kreslo, interaktívne kvízy, pieskovisko, altánok, Snoezelen pomôcky, nástroje na muzikoterapiu, masážne rukavice na realizáciu orofaciálnej stimulácie, polohovacie vankúše a valce.

Žiakom s autizmom sa konkrétne materiálno-technické podmienky zapracúvajú do IVP a prispôsobujú sa ich individuálnym potrebám v súlade s príslušným Štátnym vzdelávacím programom.

1.9 Vnútorňý systém kontroly a hodnotenia žiakov

Cieľom hodnotenia vzdelávacích výsledkov žiakov v škole bude poskytnúť žiakovi a jeho rodičom spätnú väzbu o tom, ako žiak zvládol danú problematiku, v čom má nedostatky, kde

má rezervy a aké sú jeho pokroky. Súčasťou hodnotenia je tiež povzbudenie do ďalšej práce, návod, ako postupovať pri odstraňovaní nedostatkov.

Pri hodnotení učebných výsledkov žiakov bude rešpektovaný možný vplyv zdravotného znevýhodnenia žiaka na jeho školský výkon a výkon žiaka bude vždy porovnávaný so sebou samým nie so spolužiakmi.

Pri hodnotení sa budeme zameriavať aj na sebahodnotenie žiakov a hodnotenie žiakov medzi sebou navzájom, aby sa vedeli objektívne hodnotiť.

Na vzájomný vzťah učiteľa a žiakov má výrazný vplyv spôsob, akým učiteľ žiakov hodnotí. Hodnotenie žiaka v škole je „vyjadrenie faktu, mienky alebo postoja učiteľa žiakovi o jeho výkonoch, činoch a prejavovaných vlastnostiach na základe objektívnych kritérií a subjektívnych preferencií, ako aj na základe individuálnej alebo sociálnej vzťahovej normy“.

Pri hodnotení žiakov v škole pre žiakov so ŠVVP učitelia individuálne pristupujú k posudzovaniu výkonov a schopností žiakov vzhľadom na ich možnosti, mieru využitia vlastných potenciálov, ale aj množstvo vynaloženej námahy pre dosiahnutie výkonu.

Učitelia učia žiakov prijívať hodnotenia tak pozitívne, ako aj negatívne, čo mu napomáha pri sebahodnotení vlastných možností a schopností, uvedomenie si vlastných chýb, ale hlavne správnosti a kvality vlastného výkonu. To je zároveň príležitosťou na emocionálny prejav pri posudzovaní vlastných výkonov a obrazom schopnosti objektívneho posudzovania vlastnej činnosti, postojov, názorov, pocitov, ktoré žiak má po ukončení činnosti a ktorá je hodnotená aj učiteľom. Hlavným zmyslom reálneho sebahodnotenia žiaka je, aby sa žiak naučil hodnotiť svet, ale predovšetkým sám seba.

Z uvedeného vyplýva pre učiteľa:

- jasne formulovať úlohu – cieľ
- poskytnúť pomoc
- poskytnúť možnosť opravy
- dávať primerané úlohy – ciele
- pozitívne hodnotiť, nešetriť pochvalou
- hodnotiť ihneď po splnení úlohy – cieľa.

Hodnotenie, obzvlášť pozitívne, vedie žiakov k pokroku, žiaci si veria a tí ktorí si veria, zažívajú úspech.

Neoddeliteľnou súčasťou výchovno-vzdelávacieho procesu je kontrola a hodnotenie výkonov žiaka v rámci všetkých činností, ktoré vykonáva. Hodnotenie žiaka vychádza z jasne stanovených cieľov a konkrétnych kritérií, ktorými sa dá jeho výkon zmerať.

Cieľom hodnotenia je

- poskytnúť žiakovi aj zákonnému zástupcovi spätnú väzbu, prostredníctvom ktorej získava informácie o tom, ako danú problematiku zvláda, ako dokáže zaobchádzať s tým, čo sa naučil, v čom sa zlepšil a v čom má ešte nedostatky.
- súčasťou hodnotenia je tiež povzbudenie do ďalšej práce a návod, ako postupovať pri odstraňovaní nedostatkov.
- pri hodnotení a klasifikácii žiakov vychádzame z toho, čo žiak vie a z jeho možností a schopností.

Cieľom hodnotenia je zhodnotiť prepojenie vedomostí so zručnosťami a spôsobilosťami.

Pri hodnotení a klasifikácii žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami s mentálnym postihnutím postupujeme podľa Metodického pokynu č. 31/2011 na hodnotenie žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami s mentálnym postihnutím ICSED -1.

Pri hodnotení a klasifikácii žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami bez mentálneho postihnutia postupujeme podľa Metodického pokynu č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy.

1.10 Vnútorný systém kontroly a hodnotenia zamestnancov školy

Systém kontroly a hodnotenie výkonov zamestnancov je priebežné monitorovanie ich aktivít a ich hodnotenie na základe poznatkov získaných:

- pozorovaním, hospitačnou činnosťou, individuálnymi rozhovormi,
- referenciami od rodičov a iných odborných zamestnancov,
- vyhodnocovaním tvorby učebných pomôcok a diagnostických materiálov,
- vyhodnocovaním tvorby projektov a získavaním sponzorov pre školu,
- vyhodnocovaním výsledkov rôznych typov súťaží,
- zhodnotením dosahovaných edukačných výsledkov,
- hodnotením činnosti pedagogického zamestnanca v oblasti ďalšieho vzdelávania,
- vyhodnocovaním plnenia činností nad rámec pracovných povinností.

Tieto poznatky budú jedenkrát ročne zhrnuté v periodickom sumárnom hodnotení v rámci hodnotiaceho rozhovoru so zamestnancom. Prostredníctvom hodnotiaceho rozhovoru budeme posudzovať, do akej miery plní pedagogický zamestnanec pracovné úlohy a zároveň nám poskytne spätnú väzbu pre zamestnancov a bude impulzom pre jeho profesijný rozvoj a kariérny rast.

Cieľom vnútorného systému kontroly a hodnotenia zamestnancov školy je zvyšovanie kvality práce zamestnancov školy a harmonizácia edukačného procesu. Vedie k motivácii zamestnancov, k zlepšovaniu výkonov a rozvoju kompetencií a tým k zlepšovaniu kvality školy. Hodnotený zamestnanec dostáva spätné informácie o svojom výkone očami nadriadeného zamestnanca. Tieto informácie sú podkladom pre ďalšie zlepšenie vykonávania prác, odstránenie nedostatkov a chýb. Súčasne mu hodnotenie pomáha pre stanovenie úloh na budúce obdobie a vytvára pre ich plnenie primerané podmienky. Vedúcim zamestnancom pomáha hodnotenie hlbšie poznať svojich podriadených spolupracovníkov (členov svojho tímu) po stránke pracovnej i mimopracovnej a zároveň prehĺbiť a skvalitniť svoju vlastnú riadiacu prácu.

Hodnotenie pomáha vedúcemu zamestnancovi podporovať uspokojujúce výsledky zamestnancov, pri slabom výkone dáva možnosť prijímať opatrenia k náprave. Hodnotenia zamestnancov sa využívajú pre účely odmeňovania, rozmiestňovania, vzdelávania a rozvoj zamestnancov, stimulácia k zlepšeniu pracovného výkonu a motivácia zamestnanca.

Konkrétne zameranie kontrolnej činnosti zamestnancov je vypracované v Ročnom pláne práce školy.

Príloha č. 1

Základný vnútorný predpis č.004/2018 Školský vzdelávací program „Čriečky“ pre žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami (bez mentálneho postihnutia) pre primárne vzdelávanie a nižšie stredné vzdelávanie, s mentálnym postihnutím pre primárne vzdelávanie bol pridelený:

Útvar	Dátum prevzatia	Podpis
Riaditeľ		
Pedagogický útvar		

